ANUL IX.—No. 2438

EDIȚIA A TREIA

DUMINICA 28 IANUARIE 1896

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
ÎNCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CAREÎ LUNÎ
și se plătesc tot-d'auna înainte:
In București la Casa administrației
In Județe și Streinătate prin mandate poștale
Un an în Țară 30 Lei; în Streinătate 50 Lei
Șase luni . 15 „ „ „ 25 „
Treî luni . . 8 „ „ „ 13 „

Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRIPTELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

Adevĕrul

V. Alecsandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
In București și Județe se primesc numaî la Administrație
In Streinătate, direct la administrație și la toate oficiele de publicitate
Anunciurî la pag. IV . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . 2.— leî „
„ „ „ II . . . 3.— „ „
Inserțiile și Reclamele 3 leî rîndul.

Un număr vechiŭ 30 Bani

ADMINISTRAȚIA
PASAG. BĂNCEÎ NAȚIONALE CASELE KARAGEORGEVICI

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAG. BĂNCEÎ NAȚIONALE CASELE KARAGEORGEVICI

MIZERABILI!

Să nu credețî că un titlu așa de ocărîtor pentru aceia cărora se aplică, mă va face să mă urc în al șaptelea cer al indignăreî. Această nobilă pasiune nu poate fi inspirată de cît de fapte marî chiar în ticăloșia lor, de crime carî nu sînt simple fapte de găinarî.

Cum voițî dar să mă indignez cînd sunt nevoit să polemizez cu o reptilă colectivistă și cînd e vorba de-o potlogărie politică și gazetărească din cele maî găinăreștî?

Să mă cuprindă indignarea și să mă supăr pentru că *Voința Națională* socote a răspunde prin o insinuare perfidă la adresa acestuia care iscălește aceste rîndurî?

Cînd așî face acest lucru, însășî organul colectivist ar rîde de mine și ar fi în stare de jubilațiune pentru că m'a scos din pepenî.

Eî bine, nu! Nu voiŭ face plăcerea reptileî sturziene și voiŭ căuta a sta la vorbă cu anonimiî carî ne insultă, maî mult pe tema zeflemeleî de cît pe aceea a uneî discuțiunî serioase cu neputință pentru aceia carî destilează somnul și plihtisul prin coloanele d-lor.

Și cu toate acestea putea-voî garanta că pînă la urma urmeî sfînta indignare nu mă va cuprinde?

Fața de èra de persecuțiune contra conservatorilor, fața de afacerea Popovicî-Semo-Ionescu și în curînd Filipescu, noî ne-am dat părerea, bănuind că în toată această afacere nu este decît o operă de răzbunare politică, și că liberaliî, neînvățînd nimica, în ceî opt anî de opozițiune, reîncep seria proceselor scandaloase și a imfamiilor carî aŭ făcut ca regimul luî Ion Brătianu să se sfîrșească în sînge și noroiŭ la 1888.

Este posibil ca să fim înșelațî în aprecierea noastră și nu avem pretențiunea de-a fi infailibilî. Ceea ce însă pretindem este *că toate aparențele* sînt în potriva guvernuluî și pentru un om cinstit (nu vorbesc de colectiviștî) bănuielî poate fi că se reeditează procesele Oroveanu din Capitală, Sînge-Alb de la Galațî și Zugrăvescu-Epure de la Rîmnicul-Vîlcea.

Aceste aprecierî sincere a unuî organ independent, care în tot d'a-una nu a avut considerațiunî politice saŭ personale, întru judecarea faptelor politice și sociale, aceste aprecierî independente și sincere, iată cum sînt judecate de mizerabiliî carî redactează reptila colectivistă:

„Cea dintîiŭ grije a democraților noștri este de a stabili că motivul real al chipuluî în care dînșiî aŭ primit urmăririle îndreptate împotriva marilor contrabandiștî nu-șî are izvorul în cine știe ce legăturî cu partidul din carî eî aŭ eșit, nicî în vrăjitoria ce milioanele contrabandiștilor ar fi putut'o exercita, după teoria nouă că milioanele aŭ puterea și dreptul de a spăla toate crimele și de a pune la adăpost de orî ce bănuială de necinste pe ceî ce le posedă“.

Ațî cetit? Oameniî carî aŭ speculat totul pînă și *cestiunea națională* pentru a veni la putere, ordinariî politicianî carî aŭ agitat țara pe cestiunea legeî *maximuluî* și acea a *minelor*, gheșeftariî carî în timpul opozițiuneî lor miluite aveau slujbe grase, sinecurî scandaloase și falimente cu duiumul, foștiî spionî de poliție aî regimuluî conservator, nenorociții cu un cuvînt carî nu-șî pot agonisi pîînea zilnică de cît cu basețâ și cu turpitudinî, toțî milogiî politicî, toțî șobolaniî partiduluî, atrofiațiî moralî carî nu aŭ noțiunea exactă de *cinste* și *corectitudine*, îndrăsnesc să-șî arunce balele bîrfeleî și ale bănueleî asupra unuî organ democrat pentru că acela care este lovit și apărat ar *fi un milionar*.

Cel ce scrie aceste rîndurî are un singur merit: acela că în trecutul luî nu se găsește absolut nicî o pată. El are dreptul să ia apărarea milionaruluî ca și a săracului, cînd unul saŭ altul este nedreptățit și orî cîtă bîrfeală i s'ar arunca, orî cîțî anonimî se vor încerca să'l calomnieze și să'l bănuiască, o întreagă vieață stă înaintea tutulor, o vieață—oglinda în care o singură pată de s'ar găsi el și-ar rumpe condeiul și ar renunța să censureze faptele altora.

Acel ce scrie aceste rîndurî are curajul să-șî iscălească articole și să ia răspunderea lor;

Avea-vor însă mizerabiliî, care știŭ să insinueze infamia, avea-vor același curaj de a'șî iscăli articolele lor, maî ales cînd unul din foștiî colaboratorî aî organuluî reptilian azî meditează în penitenciarul *Văcăreștî* asupra corectitudineî în vieața politică și cea socială?

Fi-va *Voința Națională* așa de crudă să mă întrebe de numele fostuluî și poate actualuluî eî colaborator?

Const. Mille.

SATIRA ZILEI

Judecătorul Vasiliu

Iată un om devenit celebru în cel maî scurt timp.

Oameniî zileî, pentru moment, sînt: el, Braicoff și *Mortul din trăsură* care se publică în foița „Adevĕruluî“, fără a maî socoti pe prințul Boris al Bulgarieî.

Vasiliu, prin vinele căruia *furnică* berea luî Bragadiru, a hotărît ca, zilele acestea, să depuie pe următoarele persoane:

1) Pe toțî aceia carî se furnizează cu spirt de al luî Andreiŭ Popovicî;

2) Pe toțî aceia carî nu beaŭ bere de Bragadiru;

3) Pe decemvirul Axente, fiind-că are un nume suspect.

Dupe aceea, pentru ca celebritatea sa să fie universală, 'și-a trimes portretul la *Universul*, la sala noastră de depeșî, precum și la toate gările din țară pentru a fi expus în localitățile numite: *Pentru Dame*.

Vasiliu vrea să profite de momentul celebritățeî sale și a devenit candidat de însurătoare.

Vax.

MANOPERILE OCULTEI

Zgomote de războiŭ. — Persecuțiile. — Descurajarea.

Zgomote de războiŭ

Văzînd că numaî în timp de treî lunî de zile s'aŭ uzat într'un mod uimitor, colectiviștiî s'aŭ hotărît a recurge la tot soiul de manopere pentru a se putea menține.

Prima manoperă este de a se face totul pentru a se crede în izbucnirea unuî războiŭ la primăvară.

Cer credite pentru armament, convoacă milițiile, daŭ ordine de mobilizare a armateî, instalează mașinî pentru fabricarea uneltelor de războiŭ, fac totul în sfîrșit pentru a alarma lumea cu aceste pregătirî de războiŭ. Ast-fel cred dînșiî că vor putea intimida pe adversarî și vor putea izbuti să menție în frîŭ pe nemulțumițiî din partid.

Persecuțiile

A doua parte a tacticeî lor consistă în a persecuta și a înspăiminta pe adversarî. Inaugurînd o serie de persecuțiunî, asemenea afacereî Andreiŭ Popovicî, colectiviștiî își închipuiesc că vor paraliza activitatea multor opozanțî, compromițînd pe uniî și răspîndind calomniî pe socoteala altora.

Dacă vor izbuti să amestece în oare-carî procese scandaloase pe ceî maî activî dintre opozanțî, scopul lor este ajuns și neapărat că procese de soiul acesta aŭ să inventeze pe toată ziua, atît pentru a deporta atenția publică de la trîndăvia guvernamentală cît și pentru a nu da timp opozițiuneî ca să se ocupe cu ce-va maî serios.

Descurajarea

Insă, alăturî cu aceste pornirî nedemne, a intrat și descurajarea în sînul partiduluî.

Ceî maî bunî văd că nu maî e nimic de făcut, că fiascul este deplin și că, maî mult va sta partidul la putere, maî mult se va compromite. Aceștia regretă că liberaliî aŭ primit puterea astă-toamnă din mîinile regeluî, căcî dînșiî constată cu destul regret cum că foarte mare dreptate a avut D. Carp, cînd a spus: »Lăsațî pe liberalî să vie la putere, căcî sunt cu desăvîrșire dezorganizațî«.

Ceî maî perverșî din partid aŭ pierdut curajiul, căcî toate planurile lor nu izbutesc. Cu D. Fleva aŭ crezut că vor isprăvi repede, dar acuma văd cu durere, cum că tribunul se reculege și e urmat de mulțî liberalî. Cu chestia națională, toate intrigile lor aŭ fost zadarnice, fiind-că peste munțî comitetul național a dat deplină dreptate D-luluî Rațiu. Cu domnia exclusivă a Oculteî a isbutit și maî puțin, de oare-ce geloziile sînt foarte marî, sectele s'aŭ înmulțit și cu drept cuvînt, pentru ce D. Palladi să aibă pasul asupra D-luî Stolojan, de ce D. Gogu Cantacuzino să aibă preponderanță asupra D-luî Fleva, și de ce D. Stoicescu să treacă înaintea D-luî Porumbaru?

In mijlocul acestuî furnicar, D. Sturdza nu maî știe unde să dea cu mărginitul săŭ cap. Uniî îî cer ministere, alțiî îî cer realizarea programuluî de la Iașî, alțiî vor stăpînirea județelor, dar toțî pretind supremația absolută.

Asemenea oamenî nu sunt făcuțî ca să guverneze o țară.

Dragoș.

ZIARISTI

Labruyère.

Fost subofițer, a intrat în presă după eșirea din armată. A făcut cunoștința Doamneî Sévérine *în urma unuî articol elogios pe care i l'a făcut în* Cocarde. *După moartea luî* Vallès *a luat direcția ziaruluî* Cri du Peuple, *din care pricină socialiștiî s'aŭ retras de la gazetă. Actualmente e secretar și amic intim al ziaristeî Sévérine, în care calitate a făcut-o să scrie cîte-va articole injurioase împotriva luî Lebaudy. Sévérine a fost de bună credință, pe cînd* Lebruyère *s'a servit de ele pentru a-l face să cînte pe Max Lebaudy.*

Lebruyère *a scris cîte-va romane de boulevard, carî aŭ avut oareșî-care succes și a fost eroul multor duele în carî a avut și maî mare succes: într'unul a fost străpuns prin piept, dar a scăpat teafăr.*

Acum i s'a înfundat. E clientul judecătoruluî de instrucție Meyer.

Educațiunea femeiei

Proiectul de lege al D-luî Poni fiind distribuit în parlament putem se ne dăm seamă de el. Sunt multe puncte de discutat. Mă mărginesc astă-zi să cercetez o singură și unilaterală parte a acestuî proiect. E vorba de educațiunea femeieî. Ea astă-zi este destul de negligeată. D. Poni, se pare că voește se o negligeze și maî mult suprimând o mulțime de școlî și de cursurî femenine. Asta este o nedreptate. Femeia are dreptul la o educațiune egală cu bărbatul și la aceleașî condițiunî egale sociale, politice și juridice. Mișcarea democratică și socialistă tinde a egaliza condițiunile de traî ale femeeî cu acele ale bărbatuluî și este trist cum un ministru liberal, pare-că este de părerea contrarie egalitățeî sexurilor.

Nu-î locul să pledăm aicî și acum cestiunea femeeî. Cea ce însă în treacăt suntem datorî a spune este că în loc de a suprima mijloacele de cultură ale femeeî ar trebui din potrivă să le înmulțim și se facem ca educațiunea bărbatuluî să fie identică că a tovarășeî sale de viață și de luptă. Ideele și mișcarea democratică a societățeî moderne tind a egaliza femeia cu bărbatul. De fapt însă și drept, azî egalitatea aceasta este o chimeră și o jumĕtate a omenireî a rĕmas tot în robie și întuneric.

De altmintrelea, această îndrumare a democrațieî și a socializmuluî, nu este numaî un simțimânt filantropic și ideologic. Conservațiunea neamuluî și a specieî cere ca mamele, soțiile, ficele și surorile noastre, sĕ devie egale cu noî pentru a crește o generațiune viitoare sĕnătoasă, morală și inteligentă.

Trebue sĕ sfârșesc printr'un „nota-bene“: Rêndurile de maî sus sunt scrise pentru marele nostru public cititor. Ele nu sunt destinate legislatorilor colectiviștî carî sunt absolut incapabilî să priceapă asemenea «comedii».

Sfinx.

LEGEA ELECTORALA

Este poate în amintirea tutulora încă discuțiunea violentă pe care a stîrnit-o în presa democrată, atentatul la libertatea electorală, pe care 'l-aŭ săvîrșit conservatoriî prin reforma legeî electorale din 1895.

Legea electorală cu reformele introduse în ea de către conservatorî, prin decretul de promulgare din Maî 1895, dă drept președinților biurourilor electorale ca să concentreze forța armată, acordă dreptul funcționarilor administrativî de a pătrunde în sala de vot și face ast-fel ca libertatea votuluî să devie iluzorie.

Reformele introduse de conservatorî, sînt însă și o directă violare a unuia din principiile fundamentale ale constituțiuneî noastre, care asigură tutulor cetățenilor libertatea absolută a votuluî. Cînd însă președintele biurouluî electoral are dreptul de a concentra armata, cînd prin urmare pe timpul alegerilor aceasta poate inunda străzile ca pe timpurî de restriște și de marî nevoî, apoî bine înțeles că prin teroarea exercitată asupra alegătorilor, libertatea de vot ce le-o acordă Constituția țăreî, devine iluzorie.

Noî nu putem decî de cît să felicităm pe aceî dintre deputațî, carî aŭ luat inițiativa proiectuluî de lege depus pe biuroul Camereî în ședința de Vinerî, prin care se abrogă reformele aduse de conservatorî legeî electorale în 1895 și se restabilesc dispozițiunile legeî electorale din 1884.

Nec.

Unde's reformele?

Nu sîntem fireşte, partizaniî conservatorilor, dar un lucru trebuie să recunoaștem, și anume că aceștia, în măsura puținței și a principiilor lor, aŭ încercat și realizat o serie întreagă de reforme. Democrația bine 'nțeles că n'a putut fi maî nicî o dată de acord cu reformele conservatorilor și decî ea a dus dese-orî o campanie violentă în contra lor. In această campanie ea a avut un puternic secundant. Am numit partidul liberal care, pe acea vreme în opozițiune fiind, se regăsise într'un tot nedespărțit și în aparență nedespărțibil, unit prin dorul comun de a pune mîna pe cașcaval. Nu era reformă pe care liberaliî să n'o fi criticat cu vehemență, nu era act de guvernămînt pe care liberaliî să nu-l fi privit ca o crimă de înaltă trădare a națiuneî și a intereselor țăreî.

Dar tot o dată nu era reformă binefăcătoare și democratică, pe care liberaliî să n-o promită atuncî, cînd eî ar fi știut că această promisiune ar contribui la răsturnarea conservatorilor.

In diferite ocaziunî liberaliî aŭ cîntat reformele pe carî eî le vor aduce, cînd vor ajunge la putere, și în diferite rîndurî eî aŭ promis abrogarea unor legî făurite de conservatorî, legî carî apăsaŭ greŭ pe spinarea bietuluî popor.

Astă-zî, cînd aŭ ajuns în sfîrșit liberaliî la putere, avem tot dreptul ca să-î întrebăm: unde's reformele? unde's abrogările de legî pe carî le ațî promis?

Aproape de treî lunî, de cînd sînt adunate corpurile legiuitoare, ce proiecte de legî ațî adus? In primul rînd o sumă întreagă de proiecte de legî pentru acordarea de credite extraordinare și suplimentare. O altă serie prin care căutațî să vă deschidețî fel de fel de resurse financiare, cu a căror producte să astupațî diferitele deficite budgetare și gurile partizanilor voștri.

Proiectul de lege pentru reforma învățămîntuluî primar, care lasă neatinsă chestiunea gratuitățeî învățămîntuluî primar pentru toțî copiiî din țară, chestiune care tocmaî stîrnise cele maî marî furtunî în contra legeî D-luî Tache Ionescu.

Dar unde aŭ rămas promisiunile pe carî le-ațî dat, de a abroga legea minelor și legea maximuluî, împrejurul cărora ațî făcut atîta zgomot? In schimbul tutulor acestora ațî desființat taxa popărituluî pentru a arunca praf în ochiî acelora, carî destul de naivî, așteaptă ca să vă ținețî de promisiunile date. Dar dați-ne voie să vă întrebăm, D-lor liberalî, cum rămîne cu cele-l'alte reforme și abrogărî?

Brad

FARSA PARLAMENTARA

Camera.—Activitatea parlamentară a liberalilor se ilustrează prin anunțărî și prin retragerî de interpelărî.

D. Ghedem Teodorescu cere guvernuluî să oprească comerțul ambulant al chinorosuluî, iar D. Vilacros declară că, în interesul disciplineî din partidul liberal, își amînă interpelarea ce avea de gînd să dezvolte.

* * *

Ședință foarte importantă astă-zî, fiind-că durează de la ora 1 și 40 de minute pînă la 1 și 50. Stenografiî adresează mulțumirî călduroase președinteluî pentru această nobilă hotărîre.

Deputațiî pregătițî pentru întreruperî sînt foarte nemulțămițî și protestează pe la bufet. Dînșiî declară că, în timp de 8 anî de zile cît aŭ suferit în opozițiune, s'aŭ preparat mereŭ pentru cele maî senzaționale întreruperî, carî acuma sînt sacrificate de guvern.

In curînd se așteaptă formarea partiduluî întrerupătorilor.

* * *

Senatul.—Matadorul abdominal ține un discurs-ministru cu ocazia legeî pentru vînzarea de pămînturî la țăranî.

Matadorul vorbește de Bismark, de talpa țăreî, de Dumnezeul părinților noștri și de alte bazaconiî abdominabile.

Senatoriî aplaudă, dar galeria doarme.

Stop.

Căsătoria și celibatul

Problemă fetelor bătrîne.—Mișcarea feministă.—Taxa pe celibat.—Insolubilitate fatală.

Eduard Hartmann, filozoful „inconștientuluî“, se ocupă într'o carte de curînd apărută: *Chestiunî de ale zileî*, și de mult desbătuta chestie femeiască. După dînsul numele acesta de *chestie femeiască* nu exprimă destul de exact problema de care se ocupă de atîta vreme lumea. Ar trebui să se vorbească de *Problema fetelor marî*, fiind-că după autor așa zisa chestie femeiască este o chestiune de *măritiș*. Problema ar fi deslegată dacă s'ar găsi un mod de a împiedeca fetele marî să devie fete *bătrîne*.

Din nenorocire problema așa pusă nu admite o soluțiune integrală. Insă-și Natura a făcut-o insolubilă. Statistica dovedește că numărul femeilor din toată lumea este maî mare de cît al bărbaților. De pildă, în vecina noastră *Austria*, sînt cu 800,000 maî multe femeî de cît bărbațî, cu alte cuvinte 800,000 de fete *marî* condamnate de natură a rămînea nemăritate, a deveni fete *bătrîne*.

Dar această piedică pusă de Natură rezoluțiuneî problemeî noastre, nu e nicî singura nicî cea maî insurmontabilă. In definitiv ea ar compromite cel mult căsătoria modernă și ar demonstra că poligamia este decretată de Natură...

O piedecă mult maî reală este piedeca pe care o pune organizarea actuală a societățeî. Chestia femeiască este azî o ramură importantă a chestieî sociale.

*

In adevăr, ceea ce împiedecă azî pe un tînăr de a se însura este imposibilitatea de a susține o familie. Și greutatea asta o simte maî cu seamă un tînăr din clasa intermediară a miceî burgheziî. De aceea numărul celibatarilor se înmulțește mereŭ și dînșiî încep a alcătui un fel de sectă.

S'aŭ propus multe soluțiî, dar toate maî mult saŭ maî puțin imaginare, neeficace. Cea maî însemnată este cea propusă de *mișcarea feministă* care există azî aproape în toată lumea civilizată. „Femeia nu trebuie educată exclusiv în vederea căsătorieî. Invățătura care i-se dă nu trebuie să fie o învățătură superficială, de salon, ci să o facă în stare de a munci, de a-șî cîștiga existența“.

Soluțiunea asta s'a și pus cîte puțin în practică. Chiar și la noî poștele și telegraful, telefonul, pe urmă profesiile didactice, chiar medicina, aŭ început a fi profesate de femeî.

*

Altă soluție—pe care o propune și filozoful Hartmann—este un *impozit greŭ asupra celibatuluî*. Fie-care cetățean este dator să ia asupra-șî susținerea uneî cetățene și dacă se sustrage de la această datorie prin celibat, atuncî să fie condamnat a plăti o taxă. Cu sumele ast-fel adunate să se creeze un *fond pentru fete marî*, din care să se întrețină fetele carî vor fi trecut peste o limită de vîrstă fără să fi găsit un bărbat.

Ideia asta barocă nu e nouă de loc. Incă la Romanî, sub domnia luî August, s'a impus o taxă celibatarilor. Și nu de mult în Belgrad se vorbia de introducerea uneî asemenea taxe. Proiectul însă a fost retras, înainte ca legiuitoriî să-l ia în considerare.

Propuitorul a fost intimidat de ilaritatea generală care a întîmpinat proiectul. Dar omul de multe rîde, carî în realitate sînt de plîns...

*

Toate soluțiile carî s'aŭ dat saŭ carî se vor maî da chestieî femeeștî sînt și vor fi nepractice și neeficace. Și aceasta din pricina, cum am zis maî sus, că numaî odată cu rezolvirea chestieî sociale și chestia femeiască se va dezlega.

Maî întîî cînd e verba de femeile din clasa lucrătoare, ele muncesc tot atîta cît și bărbatul, așa că chiar din capul loculuî soarta lor e legată de a muncitorimeî în genere. Rămîne dar de vorbit numaî de femeile din mica burghezie și din proletariatul intelectual.

Făcîndu-le pe acestea în stare de a-șî cîștiga existența, cu alte cuvinte dîndu-le o educație *profesională*, s'ar strica într'o direcție, ceea ce se caută a se drege într'alta. Femeile ar deveni ce e drept independente de bărbat, dar concurența pe care ele ar face-o bărbaților ar scoborî prețul munceî și unora și altora, așa că ne-am învîrti într'un fel de cerc vicios.

Despre *taxa celibatuluĭ* nicĭ nu vorbesc. Ar fi un impozit vexator și absolut nedrept, de oare-ce, nu din capriciŭ saŭ din egoism calcă cine-va legea naturală a căsătorieĭ, ci din necesitate, din lipsă de mijloace, și ar fi absurd să ĭeĭ de la acel ce n'are.

Asta este soarta tutulor problemelor sociale în ziua de azĭ. Ele sînt insolubile din pricină că contrazicerile în conflictele sociale izvoresc din însă-șĭ organizația noastră socială învechită și absurdă.

L.

CRONICA JUDICIARA

Scrisoare de valoare

Anton Richter din Giurgiu s'a prezentat oficiuluĭ postal cu o scrisoare *de valoare*. Scrisoarea însă era pîrlită la un colț, așa că oficiantul Ștefan Simion s'a opus ca să o primească sub cuvînt că ar putea fi expusă să fie violată ca o simplă fată mare.

Richter însă se vede că s'a supărat. Supărarea acestuĭa a adus supărarea oficiantuluĭ așa cĭ lucrurile aŭ *devenit* pe scandal. Richter a strigat că ce va să zică asemenea șicanií și pentru ca să-l pună la locul luĭ, Simion l'a făcut *jidan parșiv* !

Afacerea nu s'a oprit aicĭ : comerciantul s'a văzut dat afară din biuroŭ și pe d'asupra cu un proces-verbal de ultragiŭ, adus „funcționaruluĭ public“ și „în exercițiul fucțiuneĭ sale“.

In asemenea condițiunĭ, poftim de maĭ dă o scrisoare recomandată la poștă, dacă te maĭ ține cureaua ! In adevăr, pe lîngă taxa legală, cît nu a maĭ plătit bĭetul Richter pentru care această scrisoare este în adevăr *de valoare* ? Tribunalul de Vlașca l'a osîndit la *cincĭ zecĭ* de leĭ amendă și ca să scape așa de *scump* a trebuit să plătească și un avocat. Nemulțumit, Richter, a avut naivitatea că facă apel; a venit de două orĭ la Bucureștĭ, a plătit de două orĭ un avocat și a adus *probabil* și un martor pe socoteala luĭ. Și rezultatul? Rezultatul a fost că apelul luĭ a fost respins de Curte, ceea-ce revine că scrisoarea luĭ recomandată îl costă *peste două sute de leĭ !*

Un asasin celebru șĭ-a făcut testamentul ast-fel adresîndu-se colegilor săĭ de pungășie și asasinat: *Nu mărturisițĭ nicĭ odată !*

Testamentul luĭ *Chițibuș* maĭ puțin tragic, va fi acesta: *Nu scrițĭ nicĭ odată scrisorĭ recomandate. Ele costă prea scump !*

Chițibuș

DIN BULGARIA

(Corespondență particulară a ziaruluĭ *Adevĕrul*)

Botezul luĭ Boris.—Politica rusă.—Abdicarea luĭ Ferdinand.—Consecințe pentru Romînia.

Sofia 24 Ianuarie, 1896.

In fine botezul Prințuluĭ Boris este deja oficial decis.

Un manifest semnat de Prințul Ferdinand ne-a anunțat astăzĭ această senzațională știre, fixînd ziua botezuluĭ pentru 2 (14) Februarie a. c. Peste 10 zile dar, vom avea un ortodox maĭ mult! Fazele prin carĭ a trecut această chestiune, zgomotul ce s'a făcut împrejurul eĭ, apoĭ consecințele enorme nu numaĭ pentru Bulgaria dar și pentru întreaga Europă, ce acest botez va aduce după sine, ĭĭ aŭ dat un loc capital între chestiunile internaționale.

Importanță internațională

Da, botezul Prințuluĭ Boris are o însemnătate enormă pentru Europa, botezul luĭ Boris este dovada cea maĭ eclatantă a amesteculuĭ Rusieĭ în afacerile Bulgarieĭ, și dacă Rusia găsește că acum e momentul de a reîncepe o politică activă în statele balcanice, e că prevede vre-un apropiat eveniment european, în care va juca rolul principal.

Abdicarea prințuluĭ Ferdinand

Prințul Ferdinand nu botează pe fiul săŭ, contra sentințeĭ papeĭ, numaĭ pentru a complăcea poporuluĭ bulgar, care în treacăt fie zis, detestă pe renegațiĭ religioșĭ, ci pentru că a fost încredințat din Petersburg, că acest act va duce la bun sfîrșit resboiul politic între Rusia și Bulgaria, și că *dinastia Coburg* va fi recunoscută de Rusia. Zic *dinastia Coburg* și nu prințul Ferdinand, pentru că după cele maĭ positive informațiunĭ ce le-am putut culege **este vorba ca prințul Ferdinand să abdice în favoarea fiuluĭ săŭ Boris**, îndată ce va fi botezat, de oare-ce aceasta este condițiunea Rusieĭ pentru recunoașterea dinastieĭ ca domnitoare în Bulgaria și împăcarea cu poporul Bulgar.

Ne aflăm dar în fața a două acte de o mare importanță politică, *abdicarea prințuluĭ Ferdinand și împăcarea Rusieĭ cu Bulgaria.*

Aceste două acte politice sunt de o importanță atît de mare și interesează într'un mod atît de vital pe Romînia, că voiŭ fi silit a le trata cu deamănuntul.

Neghibăcia prințuluĭ

Prințul Ferdinand nu va abdica de plăcere, ci de nevoĭe. Prințul credea că căderea luĭ Stambuloff va fi deajuns Rusieĭ, spre a fi recunoscut. Impins de această credință, el se aruncă legat în brațele rusofililor, carĭ se grăbiră a tăia pentru tot-d'a-una posibilitatea uneĭ împăcărĭ a Prințuluĭ Ferdinand (în cas de nereușită cu Rusia) cu puterile centrale Europene, carĭ pînă la căderea luĭ Stambuloff îl susținură.

Prințul încercă cît putu a convinge pe rușĭ că dacă îl vor recunoaște el va fi cel maĭ credincĭos partizan al Rusieĭ, dar toate în zadar ! Ambițios cum e, nu vru să sufere rușinea de a se întoarce cu capul plecat către Austria și de a-șĭ mărturisi greșala ; de aceea el e silit acuma, a-șĭ sacrifica propriile interese, intereselor dinastieĭ.

Delegațĭ fură trimișĭ în Rusia carĭ să propuĭe *recunoașterea dinastieĭ Coburg sub condițiunea abdicăreĭ prințuluĭ Ferdinand.* Acest lucru Rusia îl primi, cerînd însă și *botezarea prințuluĭ Boris.*

Politica rusească

Care e cauza că Rusia vrea să recunoască dinastia unuĭ prinț care a batjocorit pe rușĭ timp de 8 anĭ și contra căruia Rusia a protestat în modul cel maĭ energic? Oare mila, buna-voință către poporul bulgar? Nu, toțĭ bulgariĭ o știu !

Rusia știe că dacă va persista în a nu recunoaște nicĭ măcar pe micul Boris, prințul Ferdidand va fi silit la urma urmelor să plece din Bulgaria împreună cu tot neamul săŭ, și bulgariĭ își vor alege un alt prinț.

Dar Rusia se teme că un prinț fie el chiar rus, venind în Bulgaria, să nu devie bulgar și să apere interesele Bulgarieĭ contra celor ruseștĭ, cum a făcut și Battemberg.

Un copil pe tronul Bulgarieĭ și o regentă, ĭată ce trebuia rușilor. Nu liniște, nu progres, nu patriotizm le trebuĭe rușilor în Bulgaria, ci revoluțiunĭ, decadență, venalitate !

Rușiĭ vor să facă din Bulgaria ceea ce austriaciĭ aŭ făcut din Serbia. Dar cum rușiĭ sînt maĭ maeștri în d'alde astea, ne putem aștepta în curînd la un devastru în Bulgaria.

Consecințe pentru Romînia

Romînia va resimți cea dintîiŭ lovitură a rușilor, căcĭ contra Romînilor este croit planul muscălesc Armata romînă este un ghimpe pentru Rusia care știe că la un viitor conflict european va fi silită a ținea cîte-va sute de miĭ de oamenĭ la Prut; ea vrea dar să paralizeze forța Romînilor *prin armata Bulgarieĭ la Dunăre și de aceĭa caută a-șĭ asigura ceĭ 150.000 soldațĭ bulgarĭ ce sunt foarte bine disciplinațĭ.*

Botezul Prințuluĭ Boris, abdicarea Prințuluĭ Ferdinand și recunoașterea dinastieĭ Coburg de către Rusia vor fi semnalul uneĭ anarchiĭ complecte în Bulgaria. Mîine vom arăta ce zic despre toate acestea partidele politice bulgare și ce aŭ de gînd să facă.

Cor.

Convertirea Prințuluĭ Boris

Călătoria prin țărĭ. — Țarul repreeznтat.— Stoilow la Sultan.

SOFIA, 26 Ianuarie.— Principesa Bulgarieĭ a plecat în străinătate cu prințul Ciriliu; ea călătorește sub numele de contesa de Sistovo.—Prințul a însoțit-o pînă la Zaribrod.

Principesa este foarte suferindă.

Se va opri la Viena o zi și va sosi Marțĭ la Nissa.

Consiliul de miniștri a decis să ceară Camereĭ un credit de 250,000 francĭ pentru ceremonia conversiuneĭ prințuluĭ Boris.— Pronramul acesteĭ ceremoniĭ se va hotărî Duminică, după sosirea exarculuĭ și a D-luĭ Stoilow.

Probabil că Camera se va proroga pentru cîte-va zile, spre a putea asista ca corp legislativ la ceremonia conversiuneĭ prințuluĭ Boris.

SOFIA, 26 Ianuarie.— Camera a votat fără discuție creditul de 250.000 francĭ, pentru ceremonia conversiuneĭ prințuluĭ Boris și un credit suplimentar de 60,000 francĭ pentru exarcatul.

Se asigură din sorginte bine informată că prințul Ferdinand a primit aseară o depeșă de la Țar, anunțîndu-ĭ că generalul major *à la suite*, conte Golenitchew, îl va reprezenta la conversiunea prințuluĭ Boris.

Se crede că trimisul Țaruluĭ va părăsi Petersburgul azĭ.

CONSTANTINOPOL, 26 Ianuarie. — D. Stoilow a avut o audiență de un sfert de ceas la Sultan, după Selamlikul. Sultanul a conferit D-luĭ Stoilow marele cordon al Osmanieĭ cu briliante, D-neĭ Stoilow ordinul Schefakat și alte decorațiunĭ persoanelor suiteĭ.

D. Stoilow se gîndește să plece mîĭne; probabil că exarcul va pleca la o zi după D-na Stoilow.

BULETIN ATMOSFERIC

Institutul meteorologic

Bucureștĭ, 25 Ianuarie 1896, 12 ore ziua

Inălțimea barometrică la . . . . . 0°.760.8
Temperatura aeruluĭ C° . . . . . . plus 8,7
Vîntul: tăricel de la W
Starea ceruluĭ: senin
Temperatura maximă de erĭ plus 9°
„ minimă de astăzĭ — 5°
Temperatura la noĭ a variat între plus 11° și — 5°

Timp frumos în aproape toată țara. Temperatura relativ ridicată; numaĭ în cursul nopțeĭ maĭ rece. Barometrul a crescut pretutindenĭ cu 2—3 milimetriĭ în mijlociŭ.

INFORMAȚIUNĬ

O escrocherie îndrăzneață

Intre casa Leyendecker, din Strada Stavropoleos, depozitară de mașinĭ agricole, și casa de schimb Frenckel din Strada Karagheorghievicĭ, s'a petrecut zilele acestea un fapt care de sigur va produce o rea impresie în lumea comercială.

Scomptarea uneĭ polițe

D. M. Leyendecker plecînd încă din săptămîna trecută la Berlin pentru maĭ multe zile, a lăsat în locul săŭ pentru girarea afacerilor pe un om de încredere, anume Iancu Rudich, împuternicindu-l chiar și printr'o procură.

După vr'o două zile de la plecarea D-luĭ Leyendecker la Berlin, într'o bună dimineață, D. Rudich se prezintă la casa Frenckel cu o poliță, în ordinul D-luĭ Marinache Popescu din Călărașĭ, persoană care dispune de o avere considerabilă.

Polița însă era girată de D. Leyendecker și Rudich cînd s'a prezintat cu dînsa la casa Frenckel maĭ era însoțit și de D. Emil Buholtz, comptabilul caseĭ Leyendecker.

D. Frenckel deși nu se îndoĭa cîtușĭ de puțin de solvabilitatea D-luĭ Leyendecker, totușĭ s'a maĭ interesat în piață și despre solvabilitatea D-luĭ Popescu, pe care nu-l cunoștea și despre care căpătă cele maĭ bune recomandațiunĭ.

Imediat după aceasta D. Frenckel a și achitat luĭ Rudich suma de 2332 leĭ.

Dovedirea falșuluĭ

Cînd s'a apropiat ziua scadențeĭ, după uzul comercial, D. Frenckel a înștiințat pe D. Marin Popescu la Călărașĭ.

D. Popescu, surprins de această somațiune de oare-ce știa că în Bucureștĭ nu datorește nimănuĭ nicĭ un ban, telegrafiază momentan D-luĭ Frenckel, declarînd că polița este falșă.

In urma acestuĭ răspuns neașteptat, D. Frenckel văzînd că a fost victima uneĭ escrocheriĭ îndrăznețe, anunță imediat parchetul și după aceasta aleargă la cassa Leyendecker cu polița în mînă, să ceară explicațiĭ.

Aicĭ, fără multă vorbă, s'a restituit imediat D-luĭ Frenckel toțĭ baniĭ, ca să nu rămînă păgubaș.

Cine sînt autoriĭ

După toate probabilitățile douĭ trebuĭe să fie autoriĭ acesteĭ escrocheriĭ îndrăsnețe.

Faptul însă are o dublă gravitate, căcĭ pe lîngă fabricarea aceleĭ polițe în numele D-luĭ Popescu și înșelarea Caseĭ Frenckel, s'a maĭ contra-făcut și iscălitura D-luĭ Leyendecker, fără de care, probabil, polița nu putea fi scontată.

Cercetările

Parchetul fiind avizat despre acest fapt, a început imediat cercetările.

Toate bănuĭelile cad asupra D-luĭ Rudich, primul procurist al firmeĭ Leyendecker.

Instrucția va căuta să stabilească cine e autorul polițeĭ, cine a contra-făcut iscălitura D-luĭ Leyendecker, precum și din ce banĭ s'aŭ restituit ceĭ 2352 leĭ D-luĭ Frenckel.

Dacă baniĭ aceștia aŭ fost luațĭ din Casa D-luĭ Leyendecker, apoĭ autorul escrocherieĭ nu poate fi de cît D. Buholtz, care în calitate de comptabil, numaĭ D-sa avea dreptul să umble în casă, așa că trebuia că cunoască destinația acelor banĭ.

Erĭ, Rudich a fost chemat la poliție și după primele cercetărĭ ce 'i s'aŭ făcut, a și fost pus în stare de arestare.

Reporter

Aflăm că D. Petre Grădișteanu 'șĭ-a dat dmisiunaa din cnnsiliul comunal al capitaleĭ.

In numărul de azĭ dăm la foița pag. II „*Săptămîna Literară*“, Urmarea foițeĭ *Mortul din trăură* cititoriĭ o vor găsi astă-zi în pag. IV.

In lumea diplomatică europeană se așteaptă cu mare impaciență botezul prințuluĭ Boris în religiunea ortodoxă, căcĭ, după săvîrșirea acestuĭ act, se va vedea ce atitudine va lua Rusia față cu politica din peninsula Balcanică.

*

De asemene, după botezul prințuluĭ Boris, se așteaptă a se vedea cam ce soiŭ de atitudine va lua Bulgaria în politica generală a Europeĭ, precum și ce direcție va urma pe viitor principele Ferdinand.

*

Se afirmă că evenimentul botezăreĭ prințuluĭ Boris va fi succedat de un alt eveniment, și anume acela al abdicăreĭ principeluĭ Ferdinand de la tronul Bulgarieĭ în favoarea fiuluĭ săŭ și că regența ce se va constitui pentru conducerea afacerilor statuluĭ bulgar pînă la majoratul miculuĭ prinț va fi compusă din bărbațĭ de stat bulgar cunoscuțĭ ca ruso-filĭ.

*

De și faptul în sine al botezuluĭ prințuluĭ Boris nu pare a fi de mare însemnătate, totușĭ din punctul de vedere politic, el prezintă o mare importanță, căcĭ pare a fi sfîrșitul politiceĭ de pasivitate pe care Rusia o observa de maĭ mult timp față de Peninsula Balcanică.

In ședința de erĭ a Camereĭ D. Scorțeanu, deputat de Prahova, a depus un proĭect de lege din inițiativă parlamentară, pentru reforma legeĭ modificătoare legeĭ electorale, votată de conservatorĭ și prin care se prevede arestul preventiv pentru delicte electorale.

Expunem în *Sala noastră de depeșĭ* portretul regretatuluĭ om de Stat *Nicolae Blaremberg*. Acest portret, unul din cele maĭ reușite, este lucrat la Paris în atelierul celebreĭ case *Lemercier et Comp.*

Pentru diseară D. Palladi, ministrul domeniilor, a învitat la ceaĭŭ pe maĭ mulțĭ amicĭ aĭ săĭ din Cameră și Senat.

Asta, se zice, în vederea discuțieĭ asupra legeĭ pescuituluĭ.

D. general Budișteanu, ministru de războiŭ, a depus erĭ pe biuroul Senatuluĭ legea pentru asigurarea pozițieĭ ofițerilor.

Astă-zĭ se va ține un consiliŭ de miniștri sub prezidenția D-luĭ Sturdza.

Intrunirea Majoritățeĭ

Aseară a fost întrunirea majoritățeĭ la Senat. Primul care a luat cuvîntul a fost D. Dim. Sturdza, care s'a plîns că parlamentul lucrează prea încet, că e nevoĭe a se pune un frêŭ gustuluĭ de interpelare a o mulțime de membri aĭ majoritățeĭ și în sfîrșit a rugat pe toțĭ prezențiĭ ca să se pună la muncă serioasă.

D. Petre Grădișteanu

declară că D-sa nu a înțeles să facă un act de indisciplină, vorbind în Senat împotriva legeĭ vînzăreĭ bunurilor Statuluĭ, de oare-ce D-sa are soluțiunea luĭ Ion Brătianu, aceea de a se cumpăra de către Stat, moșiile particularilor și a se vinde sătenilor.

D. Nicolae Fleva

a întrebat care sînt intențiunile guvernuluĭ relativ la legile democratice propuse de D-sa ca *legea descentralizăreĭ, legea desființăreĭ subprefecților* și altele?

Principele Gr. Sturdza

s'a ridicat cu vehemență contra proĭectelor D-luĭ Fleva. D-sa este pentru menținerea sub-prefecților și întărirea autoritățeĭ lor față de sătenĭ.

Pe la orele 11 adunarea s'a isprivit. Printre colectiviștĭ se critica aspru D. Fleva și apucăturile luĭ *demagogice*.

— Ce, nu ne ocupăm deajuns de sătenĭ, strigaŭ ceĭ maĭ limbuțĭ. Uite legea vînzăreĭ moșiilor Statuluĭ ce este ea de cît o lege democratică?

D. Gh. Papazeglu din Capitală ne roagă să rectificăm știrea publicată de maĭ multe ziare cu privire la moartea șefuluĭ găreĭ Lespezĭ, Ioan Dimitriŭ.

D-sa ne afirmă că n'a fost nicĭ sinucidere, nicĭ asasinat, ci moartea i-a provenit dintr'o congestie pulmonară.

BURSA DIN BUCURESCI

Cursul de la 26 Ianuarie (7 Ianuarie) 1895

5% Renta r. p. .	101¼	Acț. B. Agricole .	—
5% Renta am. .	100¼	Dacia-România . .	—
5% » (92—93)	99¼	Naționala	—
5% » am. . .	99¼	Patria	—
6% Obl. rur. . .	102	Construcțiĭ	—
Pensiunĭ	290	SCHIMB	
5% Obl. c. Buc. .	96½	Londra . .	25.37½.27½
5% » (1890) .	90¾	Paris . . .	100.50.37½
5% Fonc. rur. .	92⅝	Viena . .	209½.¼
5% » urb. .	101	Berlin . .	124.85.70
5% » » . . .	88⅞	Belgia . .	99.45
5% » » Iașĭ	81¼	Scont B. a.	8
5% Obl. bazalt .	—	Avans. » v	6
Banca Naț. . . .	—	» C. dep.	5½

INTIMPLARI

Nenorocire. — Din Oltenița ni se comunică următoarea nenorocire, întîmplată erĭ în acea localitate:

Fata Maria, în vîrstă ca de 9 anĭ, fiica locuitoruluĭ Ion Roșu, ducîndu-se să se joace cu băețiĭ unuĭ vecin în vîrstă de 10—11 anĭ, a fost împușcată de către unul dintre băețĭ, carĭ se jucaŭ cu o armă încărcată.

Autoritățile cerceteată faptul.

Flota Germană

BERLIN, 26 Ianuarie.—Comisiunea bugetuluĭ Reichstaguluĭ a discutat capitolul ministeruluĭ afacerilor străine.

D. Marschall a declaret în numele guvernuluĭ, că în timpul acesteĭ sesiunĭ, nu va formula înaintea Reichstaguluĭ cererĭ care să depășască bugetul actual al marineĭ.

Chestiunea sporireĭ floteĭ e în studiŭ de maĭ mult timp, dar nu s'a rezolvat încă.

Se poate declara numaĭ că de cîțĭ-va anĭ se simte necesitatea măririeĭ floteĭ și maĭ cu deosebire a încrucișătoarelor. Această necesitate nu rezultă din schimbările produse în politica noastră străină saŭ de dincolo de mare, ci din necesitățile păzireĭ coloniilor noastre și pentru menținerea și întărirea autorităţeĭ germane în aceste coloniĭ.

Evenimentele din ultimiĭ timpĭ nu sînt întru nimic în această chestiune, ci dezvoltarea constantă a intereselor noastre de dincolo de mare.

In cursul discuțiuneĭ, D. Marschall a de-

FOIȚA ZIARULUI „ADEVERUL“

Săptămîna literară

Werther de Göthe, tradus de A. S. în Biblioteca pentru toțĭ.

In două vorbe, subĭectul nuveleĭ—că roman nu-ĭ se poate zice. Tînărul Werther, genial, visător, neliniștit, se îndrăgostește de Charlota, logodnica și apoĭ soția luĭ Albert, un om mediocru și de treabă. La început sînt cu toțiĭ prientinĭ bunĭ. Werther spune luĭ Albert că el e al doilea în inima Charloteĭ, ca să întrebuințez însu-șĭ jargonul lor idealist-sentimental nemțesc. In curînd însă patima luĭ Werther devine din ce în ce maĭ violentă. Pe de altă parte, Albert, ca un om practic ce este, odată căsătorit, începe să-șĭ caute de afacerĭ, și să-șĭ maĭ neglijeze soția, care din această pricină începe să iubească inconștient pe Werther. Relațiile între ambiĭ rivalĭ cu drepturĭ neegale, devin ce în ce maĭ recĭ. Werther, disperat că va trebui să se depărteze de iubita luĭ, se omoară.

Povestirea e de o extremă simplicitate, și e compusă din scrisorĭ pe carĭ le scrie eroul, prietenuluĭ săŭ Wilhelm, se înțelege, într'un stil cu totul familiar. Analiza psihologică lipsește aproape cu desăvîrșire. Totu și patima luĭ Werther e sugestiv descrisă, ĭar Charlota și Albert sînt așa de bine caracterizațĭ cu cîte-va note esențiale, în cît dacă nu le cunoaștem sufletul maĭ de aproape, totu-șĭ figurile lor ne rămîn întipărite în minte. *Werther* seamănă cu un tabloŭ pe care l-am văzut odată : cu cadru mic și cu perspectivă mare, de aproape un amestec de culorĭ, abia icĭ și colo cîte un contur maĭ hotărît, de departe un peisaj superb și foarte complex —complex din pricina că la contururile generale adăugăm cu mintea toate detaliile, după cum și în natură, cînd priveștĭ un peisaj, zăreștĭ numaĭ contururĭ, umbre și luminĭ, ĭar detaliile le presupuĭ și țĭ le inchipui așa de bine, în cît țĭ se pare că le și vezĭ. Sunt nuvele saŭ romane carĭ te impresionează puternic cînd le citeștĭ, și totu-șĭ după trecere de timp nu-țĭ lasă de cît vr'o două-treĭ ideĭ abstracte și cîte-va amintirĭ palide. *Werther*, din contră, nu te impresionează îndată, dar în schimb, cu cît trece vremea cu atît îțĭ pare maĭ frumos : scenele descrise în această nuvelă țĭ se prezintă în minte din ce în ce maĭ viĭ și maĭ luminoase, din ce în ce maĭ mult idealizate de imaginație.

Werther este un om de o sensibilitate bolnăvicĭoasă, iubitor de singurătate, cam melancolic, dar totu și e departe de a fi un senzitiv pesimist modern. El are din fire un temperament sănătos și plin de viață. Iubirea luĭ senină de natură îțĭ amintește pe aceia a Grecilor vechĭ. Dar neputîndu-șĭ găsi o ocupație demnă de dînsul, fiind prea original pentru a putea intra în angrenajul societățeĭ și a ajunge la o poziție socială, maĭ puțin modestă— Werther este un timp funcționar de ambasadă — el își trece vremea visînd și făcînd filozofie asupra viețieĭ și cînd o cunoaște pe Charlota, toate puterile luĭ sufleteștĭ se concentrează în dragostea pentru dînsa. Și ținînd seamă că Werther are o sensibilitate și imaginație de artist, exasperate încă de lipsa de acțiune, înțelegem că din această patimă nu maĭ este scăpare pentru dînsul.

Albert are un caracter pe cît de obicĭnuit, pe atît de ireproșabil. Bun, generos, cult, sentimental chiar, în doză cumpătată, dar maĭ presus de toate om practic. Un caracter hotărît și liniștit, fără execese și exagerațiĭ, fără originalitate, el e bine văzut la curte, ocupă o funcție productivă și muncește cu tragere de inimă. El este în toate privințele antipodul luĭ Werther. Cît despre Charlota, nemțoaĭca ideală care împarte pîĭne cu unt la șeapte copiĭ, dînsa e cu totul potrivită pentru Albert. In ea se întrupează toate virtuțile femeĭeĭ ideale stil german. Bună ca pîĭnea caldă— cu saŭ fără unt—sentimentală, supusă bărbatuluĭ, știind să îngrijească de gospădărie, crescînd ca o mamă pe ceĭ 7 frațĭ și surorĭ aĭ eĭ, rămașĭ orfanĭ, și pe de-asupra foarte frumoasă, ea îl iubește pe Albert fără pasiune, îl iubește fiind-că are un caracter liniștit și hotărît, și e capabil să facă fericirea uneĭ femeĭ. Werther, a căruĭ patimă cu saŭ fără voĭe, dînsa a ațîțat-o oare cum, îĭ insuflă la început compătimire ; maĭ tîrziu însă, inconștient începe să-l iubească, de oare-ce el îĭ procură diferite emoțiunĭ plăcute cu patima și toanele luĭ, și în același timp maĭ sentimental de cît cenușiul Albert. Dar această iubire e ceva trecător la dînsa, și după moartea luĭ Werther trăiește de sigur foarte fericită cu barbatul eĭ; pe cînd, dacă l-ar fi luat pe Werther de bărbat, e probabil că cu acest copil genial și sbucĭumat, n'ar fi avut nicĭ odată liniște sufletească.

* * *

Sînt opere literare, carĭ par scrise pentru toate popoarele și pentru toate timpurile, întru atîta fondul lor este esențial omenesc, și de loc special la niște anumite împrejurărĭ sociale.

Dintre acestea este Werther. Werther poate fi considerat ca o frumoasă istorie de dragoste, și dragostea-ĭ vecĭnică. Dar în fond această nuvelă exprimă lupta individuluĭ original, cu convențiile și regulele rigide ale societățeĭ. — Tocmaĭ de aceea a făcut atîta sgomot în Germania la apariţiunea eĭ. Acuma maĭ mult de o sută de anĭ, se prezenta se pentru întîĭa oară acest fenomen social, ca niște oamenĭ foarte superiorĭ moralmente și intelectualmente să fie foarte inferiorĭ ca poziție socială. Pentru întîĭa oară individul era în luptă fățișă cu societatea. Dar și această parte a cărțeĭ e de a fi de actualitate. In societatea de azĭ nu-ĭ oare aceeașĭ luptă? Individul, fie el artist cît de mare, saŭ literat de talent, nŭ trebuĭe să-șĭ lepede personalitatea pentru a putea trăi ? Și nu sînt oamenĭ prea mîndriĭ, prea originalĭ, prea inflexibilĭ, carĭ din această pricină sînt sdrobițĭ în lupta pentru traĭ ? Ce-ĭ drept astă-zĭ morala-ĭ alta : pe cît cu putință cauțĭ să facĭ cît maĭ puține concesiĭ societățeĭ și să uzezĭ de dînsa cît maĭ mult. Aŭ devenit oameniĭ maĭ practicĭ.

* * *

Știțĭ D-voastră cine-ĭ Göthe? Un palavragiŭ. D. traducător a găsit de cuviință să taĭe maĭ multe părțĭ *fără însemnătate* din opera luĭ Göthe, pentru ca să poată încăpea, se vede, într'un număr din *Biblioteca pentru toțĭ*, care pare să fie un adevărat pat de Sodoma. D. A. S. a tăĭat părțĭ din cele maĭ frumoase, și a făcut chiar în unele locurĭ înțelegerea cam confuză. In schimb a adăugat o prefață a D sale, care dacă nu-ĭ rea, dar putea să fie maĭ populară, pentru o bibliotecă de popularizare a literatureĭ. Și afară de asta, Göthe n'a scris pe Werther, cum crede D-sa, pentru a ne arăta unde duce visarea desnădăjduitoare și părăsirea acțiuneĭ, pentru a ne da o lecție de morală. Ba cred chiar că simpatia luĭ Göthe e departe de a fi pentru Albert, omul de acțiune, ci fără îndoĭală pentru Werther, deși nu se arată asta în nuvelă.

Traducerea e în general pasabilă, deși are pe icĭ, pe colo, greșelĭ marĭ. De pildă: „Este logodită cu un om prea cum se cade, al căruĭ tată murind, a fost silit să se ducă după niște afacerĭ.“ Un tată murind să se ducă după afacerĭ! E barbar.

Gravurile din carte sînt cele tradiționale, și luate probabil după vre-o ediție germană ilustrată. In special e frumos renumitul tabloŭ, în care Charlota împarte pîĭne cu unt la ceĭ 7 copiĭ și Werther apare la ușă.

Hassan.

clarat că nu are de gînd de loc să aducă schimbărĭ în politica străină.

Răspunzînd la o întrebare a D-luĭ Richter, D. Marschall declară că ia deplina rĕspundere pentru depeșa adresată de Impăratul D-luĭ Krueger.

ȘTIRI MARUNTE

Domniĭ membri aĭ societățeĭ „Istorice" sunt rugațĭ a se întruni Duminică 29 Ianuarie a. c. ora 2 p. m. în ședință ordinară, la ordinea zileĭ fiind: 1. Votărĭ de membriĭ. 2. Comunicărĭ și interpelărĭ. 3. Conferința D-luĭ Th. A. Aguletti: „Interpretarea capitoluluĭ X din Genesa".

* Marțĭ după amiazĭ va avea loc la Atheneŭ, concertul societățeĭ musicale „Lyra Romînă", care promite a avea un succes din cele maĭ frumoase.

* A apărut No. 2 din „Lumea Vecheˮ, spirituala revistă, a D-luĭ Dr. A. Urechiă, cu următorul sumar: Chenzina, Urechiă; Era și timp (poezie), C. Pavelescu; O nouă profesie, Iodoform; Vis cumplit, Aur; Tot Matias (snoavă), D. Stănescu; Un record (trad.) N; Viitoarea expoziție, Orenz; Epigramă, Quintus; Din căleală, Alan; Un vicleșug (trad.) N; Maxime și cugetărĭ, Aur; Ţipariĭ D-luĭ Nădejde, Iodoform; Epigramă, C. Modestu; Ghicĭ ghicitoarea mea, Ș; Cărțĭ primite, E. U; Numeroase caricaturĭ străine și indigene.

Lucrătorĭ străinĭ

PARIS, 26 Ianuarie.—Comisiunéa parlamentară a munciĭ a ascultat pe D. Berthelot care a declarat că dreptul internațional interzice de a stabili o taxă asupra lucrătorilor străinĭ. Ministrul a combătut de asemenea stabilirea uneĭ taxe asupra patronilor carĭ întrebuințează lucrătorĭ străinĭ, pentru că aceasta ar aduce represaliĭ.

Comisiunea a respins orĭ-ce taxă asupra lucrătorilor străinĭ.

EDIŢIA III

Ultime Informațiunĭ

Un conflict

Un conflict destul de serios s'a produs zilele trecute între consulul turc din Iașĭ și judecătorul ocoluluĭ 2 din acea localitate.

Cauzele conflictuluĭ

Acum două săptămînĭ, a murit un turc în Iașĭ, care avea oare-care stare, dar care avea și datoriĭ. Indată ce creditoriĭ acestuĭa aŭ auzit despre moartea debitoruluĭ lor, aŭ recurs la sequestrarea avereĭ rămase, pentru a se asigura ast fel de sumele pe carĭ aveaŭ dreptul să le încaseze.

Intervenția consuluĭuĭ

Cîțĭ-va membri aĭ familieĭ decedatuluĭ, avînd poate intențiunea de a nu achita datoriile pe carĭ le făcuse ruda lor, aŭ cerut îndată intervenirea consuluĭuĭ turc, în această afacere.

Timp de cîte-va zile o serie de corespondențe s'aŭ schimbat între consulul turc și judecătorul de ocol, fără a se ajunge la vr'un resultat. Autoritatea turcă cerea cu orĭ-ce preț a i se pune la dispoziție întreaga succesiune a decedatuluĭ.

Conflictul

D. Effendi, supărat că cererile sale nu sînt luate în considerație, trimite zilele trecute o ultimă adresă judecătoruluĭ prin care îl anunța că e nevoit să întrerupă orĭ-ce corespondență cu dînsul, fiind că i-a dovedit *„că este lipsit de cea maĭ elementară politeță"*.

In urma acesteĭ adrese atît de ofensătoare, judecătorul a înaintat imediat ministruluĭ de justiție atît dosarul afacereĭ cît și adresa în chestiune, cerînd satisfacție.

Urmările

Pe de altă parte consulul turc, informat de procedarea judecătoruluĭ, a supus și el cazul cum i-a convenit printr'o notă telegrafică Legațiuneĭ imperiale din Bucureștĭ, cerînd și dînsul satisfacție.

Pînă acum, aci stă afacerea.

In cursul săptămîneĭ viitoare un grup de deputațĭ tinerĭ va începe să agite în parlament chestiunea acordăreĭ de drepturĭ politice locuitorilor dobrogenĭ.

Se afirmă că un proiect de lege în acest sens va fi depus în curînd pe biuroul Camereĭ, din inițiativă parlamentară.

La 1 Februarie va apare încă un ziar colectivist intitulat *Gazeta* sub direcțiunea unuĭ comitet de stagiarĭ la Ocultă.

Din cercetările făcute pînă acum în privința escrocherieĭ comise în dauna caseĭ Frenckel rezultă că culpabil este Rudich, procuristul firmeĭ Leyendecker.

Acest Rudich ar maĭ fi suferit o condamnație la Roman, acum cît-va timp, tot pentru fapte de felul acesta.

Cît privește pe D. Buholtz, după cercetările făcute, pare că va fi scos de sub orĭ-ce urmărire.

Consiliul comunal din Roșiorii-de-Verde s'a constituit ast-fel:

D. N. Mănciulescu, primar, iar D. Al. C. Athanasiu, adjutor.

In urma furtunilor carĭ aŭ bîntuit maĭ zilele trecute pe Marea Neagră, marĭ naufragiĭ aŭ avut loc. Printre acestea se dă ca sigur acela al vaporuluĭ „Incemore" al societățiĭ G. Johnston & Co. din Liverpool și „Marie Milas" a D-lor Milas & fiu din Brăila. Aceștĭ din urmă aŭ primit, se zice, despăgubire 1.000.000 francĭ de la societatea de asigurare.

Fiiĭ Brătienĭ, în neputința uneĭ alte maĭ nobile manifestărĭ politice, fac pe agențiĭ Oculteĭ.

Toate cercurile liberale sincere sînt deziluzionate de rolul ce joacă fiiĭ nemuritoruluĭ.

Prin cercurile conservatoare se discută foarte viŭ ideĭa fuzionăreĭ cu junimiștiĭ.

Conservatoriĭ, văzînd că liberaliĭ guvernează atît de răŭ, înțeleg că revenirea lor la putere se va întîmpla maĭ repede de cât se putea crede, de aceea vor să se reorganizeze din vreme și, maĭ ales, să fie înțeleșĭ în privința viitoruluĭ șef al guvernuluĭ.

La clubul junimist din Bucureștĭ înscrierile sânt foarte numeroase, căcĭ toțĭ amatoriĭ de căpătuială înțeleg că viitorul este acolo.

De acuma cuvântul îl are regele.

Mîine se vor face următoarele alegerĭ parțiale pentru Cameră:

La Ilfov, colegiul al II-lea, unde va candida D. V. Rosetti.

La Roman, colegiul al III-lea, unde va candida D. V. Kogălniceanu, sprijinit de D-niĭ V. G. Morțun și Delimarcu.

La Dorohoiŭ colegiul I-iŭ, unde din cauza neînțelegerilor carĭ n'aŭ luat încă sfîrșit, vor fi douĭ candidațĭ.

Ni se comunică din Sinaia că ministrul plenipotențiar al Germanieĭ la Bucureștĭ se află actualmente în acea localitate.

De vr'o cîte-va zile *Monitorul Oficial* a început să publice o sumă de decrete prin carĭ o mulțime de funcționarĭ administrativĭ sînt îndepărtațĭ din slujbe și înlocuițĭ cu diferițĭ agențĭ d'aĭ partiduluĭ colectivist.

Foaĭa oficială de azĭ nu coprinde maĭ puțin de cît cincĭ decrete de distituirĭ de sub-prefecțĭ, pentru niște motive absolut ridicole,

ADEVĔRUL ILUSTRAT de Duminică are următorul sumar:

Cronica săptămînală, de Const. Mille;

Sonet, de Alexandrescu-Dorna;

Popa Hoțonțop, nuvelă, de Marino Marinelli;

D. Vlahuță și D. Evolceanu, de Blague;

Sărmanul Petru! (versurĭ) de Adrian Verea;

Amintirĭ, de Brad;

Epigramă, de Quintus;

Cronica științifică, (Lumina obscură), **Mofturĭ, De toate, Jocurĭ** și **Distracțiunĭ**, etc.

Mortul din trăsură, roman.

ILUSTRAȚIUNI

Gr. Alexandrescu (cu biografie).

Starețul.

Prea multă politeță.

Fleva și Oculta.

Aseară, la Capșa, D. Anastase Stolojan spunea într'un cerc de cunoscuțĭ: «D. Stătescu m'a acuzat că prea joc strîns. Eĭ bine, diseară la Senat am să daŭ cărțile pe față.»

Cu toate aceste amenințărĭ, în întrunirea de la Senat Cuconul Năstase a tăcut ca un pește.

Astă-noapte un incendiŭ violent a izbucnit în strada Socoleĭ din Iașĭ. Aŭ ars vr'o patru case printre carĭ și o școală primară de fete.

Pagubele cauzate trec peste suma de 50.000 leĭ.

Imobilele distruse de incendiŭ sînt asigurate la societățile „Dacia-Romînia" și „Naționala".

Focul a luat naștere de la un grajd. Abia la ziuă pompieriĭ aŭ reușit să stingă focul.

Mișcare in magistratură

Ministrul justițieĭ a maĭ făcut zilele acestea următoarea mișcare în magistratură:

D-niĭ Eugen E. Vincler, judecător sindic la Ialomița, a fost mutat în aceeașĭ calitate la Buzăŭ; I. Negreanu, judecător de instrucție la R.-Sărat, a fost numit judecător sindic la Ialomița; C. Gr. Gheorghiu, procuror la R.-Sărat, a fost numit judecător de instrucție la tribunalul din acea localitate; V. Tufescu, substitut la trib. Tulcea, a fost numit procuror la R.-Sărat; Ramiro N. Savinescu a fost numit substitut la trib. Suceava, în locul vacant.

D. Ioan Balanolu, fostul președinte al Camereĭ de comerț din Capitală, a murit alaltă-seară la Nizza, unde se afla de cît-ve timp pentru căutarea sănătățeĭ. Cadavrul va fi adus în Bucureștĭ, unde i se va face înmormîntarea.

Corespondentul nostru din Sofia ne-a comunicat astă-noapte următoarea telegramă:

„Principesa Maria Luisa a plecat azĭ dimineață în străinătate."

Cauza care a determinat pe Principesa Maria, soția Principeluĭ Ferdinand, să plece în străinătate, nu e de cît refuzul eĭ d'a consimți la botezul Principeluĭ Boris în religia ortodoxă.

Zăpăceala cu prefecțiĭ

Ministerul de interne este zilnic asediat de o mulțime de senatorĭ și deputuțĭ, carĭ cer înlocuirea maĭ multor prefecțĭ. Eĭ se plîng că aceștia le-aŭ făcut mizeriĭ în timpul alegerilor, că eĭ căutînd să se conforme ordinelor D-luĭ Fleva, pe atuncĭ ministru de interne, aŭ lovit în adevăratele interese ale partiduluĭ liberal.

Cauza adevărată însă a acestor plîngerĭ este că foarte mulțĭ din aceștĭ D-nĭ deputațĭ și senatorĭ sînt eĭ înșișĭ competitorĭ pentru posturĭ de prefecțĭ.

Ast-fel fiind, D. Sturdza se află într'o mare încurcătură. Pe de o parte, dacă ar ceda acestor cererĭ, el ar fi nevoit să nemulțumească multă lume, căcĭ mulțĭ sînt și competitoriĭ, ĭar pe de alta s'ar declara locurĭ vacante în parlament, ceea ce ar necesita nouĭ alegerĭ, nouĭ turburărĭ, nouĭ nemulțumsrĭ la fixarea candidaturilor. D. Sturdza a găsit dar mijlocul a scăpa de această încurcătură, stabilind ca principiu că nu va numi în postul de prefect nicĭ un deputat saŭ senatoer.

Incurcătura însă de care nu poate scăpa sînt locurile vacante la prefecturile de Covurluĭ, Constanța, Brăila și R.-Sărat. Pentru ocuparea lor scandalul este mare. Se vorbește că fostul inspector de poliție din Bucureștĭ, căpitanul Popovicĭ, va fi numit prefect la Constanța, însă are ca rivalĭ pe D. colonel Costescu și pe D. C. Iliescu. La Covurluĭ se propune candidatura D-luĭ Gr. Giani, inspector administrativ, al căruĭ post se suprimă. D. Giani însă cere prefectura de Brăila, unde este combătut de colonelul Fălcoianu și maĭ mulțĭ alțĭ fruntașĭ liberalĭ din localitate. In fine se vorbește de numirea D-luĭ C. Iliescu ca prefect la R.-Sărat. Aceasta este a patra prefectură care i se promite D-luĭ Iliescu.

D. Sturdza stă zăpăcit în mijlocul acesteĭ situațiĭ, agravată și prin încurcătura în care să găsește de a putea complecta cabinetul, prin numirea unuĭ ministru de interne.

Așa staŭ de-o-cam-dată lucrurile.

Camera a luat vacanță de astă-zĭ pînă Miercurea viitoare.

ULTIME TELEGRAME

PARIS, 26 Ianuarie.—Un început de incendiŭ a isbucnit pe la amiazĭ la ministerul de rezbel, dar s'a stins repede. N'aŭ ars de cît cîte-va dosare vechĭ fără însemnătate.

CONSTANTINOPOL, 26 Ianuarie. — Escadra austro-ungară, va pleca mîine pentru a merge să staționeze în sudul măreĭ Levantuluĭ.

ROMA, 26 Ianuarie. — Toate știrile relative la expediție în Harrar sînt neîntemeĭate.

Mica coloană trimeasă la Assab n'are alt scop decît să păzească acest teritoriŭ.

OLDENBURG, 26 Ianuarie.—Impăratul Wilhelm a azistat la înmormîntarea mareĭ ducese și a plecat la 4 ore după amiazĭ la Berlin.

BELGRAD, 26 Ianuarie.—Skupștina a votat ansamblul bugetuluĭ, după raportul comisiuneĭ.

NEW-YORK, 26 Ianuarie. — O furtună violentă s'a deslănțuit pe coastele oceanuluĭ Atlantic. Pagubele sînt marĭ; sînt numeroase victime.

MADRID, 26 Ianuarie.— Cu ocazia înmormîntăreĭ individuluĭ mort Marțĭ seară, în momentul sosireĭ maresaluluĭ Campos, republicaniĭ aŭ făcut o manifestație. S'aŭ scos cîte-va strigăte subversive. Ordinea n'a fost turburată.

Dezbaterile Parlamentare

CAMERA

Urmarea ședințeĭ de la 26 Ianuarie 1896

D. *Popovicĭ* dă citire uneĭ petițiĭ a unor locuitorĭ din Suceava prin care cer o justă evaluare pentru niște pămînturĭ.

D. *Politimos* cere amînarea interpelăreĭ sale pînă la ședința de Mĭercurĭ.

Camera admite amînarea.

D. *Caton Lecca* cere explicațiĭ asupra deplasăreĭ unuĭ credit.

D. *Stoicescu*, ministrul lucrărilor publice, dă explicărĭ și roagă Camera să-ĭ acorde creditul necesar.

D. *Ciocazan* face cîte-va observațiunĭ asupra deplasăreĭ unuĭ fond, deplasare făcută în ascuns de către guvernul trecut.

D. *Stoicescu* dă lămurirĭ.

Se pune la vot pe articole proiectul de lege prin care se acordă creditul cerut și se primește.

Se pune proiectul în total la vot și se primește cu 86 voturĭ contra 5.

La orele treĭ fără un sferț, ședința se ridică și deputațiĭ trec în secțiunĭ.

Ședința de la 27 Ianuarie 1896

Ședința se deschide la orele 1 și 50 m. sub președinția D-luĭ P. S. Aurelian.

Presențĭ 96 D-nĭ deputațĭ.

Banĭ azvîrlițĭ în vînt 2400 leĭ.

Se fac formalitățile obicĭnuite.

D. *An. Stolojan* depune o petițiune a țăranilor din Dolj.

D. Politimos întreabă pe ministrul lucrărilor publice cum se face că la discuțiunea căilor ferate se află în funcțiunĭ străinĭ, carĭ ar putea foarte bine fi înlocuițĭ prin romînĭ.

D. *Stoicescu*, spune că a luat măsură pentru a îndrepta acest rĕŭ.

Se procede la votarea de recunoașterĭ și indigenate.

Camera ĭea vacanță pînă Mercurĭ.

Ședința se ridică la orele treĭ fără două-zecĭ.

SENATUL

Urmarea ședințeĭ de la 26 Ianuarie 1896

Se trece la ordinea zileĭ: urmarea discuțiuneĭ proiectuluĭ de lege pentru modificerea unor articole din legea vînzăreĭ bunurilor Statuluĭ.

După o scurtă cuvîntare a D-luĭ Schina, raportor, Senatul ĭa în considerare acest proiect.

Ședința de la 27 Ianuarie 1896

Se deschide ședința la orele 2. sub președinția Principeluĭ Dim. Gr. Ghica.

Prezențĭ 79 D-nĭ senatorĭ.

La ordinea zileĭ continuarea discuțiuneĭ pe articole a legeĭ înstrăinăreĭ bunurilor Statuluĭ.

Articolele 36, 41, 43, 47, 48, 54 și 58 sînt primite fără discuțiune.

Legea pusă în total la vot se adoptă cu 72 bile albe contre 4 negre.

SPECTACOLE

TEATRU NAȚIONAL.—Duminică 28 Ianuarie, după un decurs de 24 anĭ, se va relua **Banul Mărăcine**, pĭesă în 4 acte (12 tablourĭ) de D. V. A. Urechiă.

Succesul ce atuncĭ a avut această pĭesă, ne îndreptățește a crede că și de data aceasta succesul 'ĭ va fi asigurat, maĭ cu seamă că pĭesa este montată cu decorurĭ și costume nouĭ; jocurĭ naționale, balet organizat de D. Moceanu cu eleviĭ săĭ, etc. etc.

SALA HUGO.—„Progresul", societate israelită pentru ajutorarea tinerimeĭ studioase lipsită de mijloace, va da Luĭ 29 Ianuarie 1896, un **mare bal.** Marĭ surprize.

— Societatea Junimea studioasă medicală va da în ziua de 27 Ianuarie 1896, un **mare bal** pentru mărirea fonduluĭ biblioteceĭ.

— Duminică 28 Ianuarie st. v. 1896 la orele 4 p. m. **Concert de Orchestră** sub direcțiunea D-luĭ *Ercole Carini*. Program foarte bogat. Prețurile: Loja 8 leĭ. Intrarea generală 1 leŭ.

SALA DACIA.— Luĭ 29 Ianuarie, 1896, *Societatea Coriștilor* „Ion Cartu" va da un **mare bal** cu tombolă; fie care număr va fi cîștigător. Două muzicĭ, una națională și alta militară vor distra publicul cu dansurile cele maĭ frumoase.

PALATUL ATENEULUI.—Mĭercurĭ, 31 Ianuarie se va da o representațiune extra-ordinară cu pĭesele următeare: *Dragoste cu Nebădăĭ* (Les amours de Cleopatre) comedie în 3 acte de Labiche și jucată de D-niĭ Soreanu, Montureanu, Cernat, Niculescu, Culian și Dumitrescu și de D-nele Berlescu și Horvatovicĭ.

Intre acte mica *Anicuța G. Cîrjă* va recita *Doina* de Eminescu, *Ițic Gîndește* și *Ungurul la spital*, anecdote populare de Speranță.

Mica Cîrjă am văzut-o de maĭ multe orĭ ținînd rolurĭ de copil la *Teatrul Național*. In tot-d'auna a fost aplaudată.

Spectacolul promite a fi foarte interesant.

— Duminică 28 Ianuarie 1896. **Mare concert de adio** dat de D-na **Bellincioni** cu concursul D-luĭ **Emile Engel** și al D-luĭ **Ludwig Strakosch.**

— Marțĭ, 30 Ianuarie, 1895, **Concert** dat de celebrul violonist Cesar Thomson cu bine-voitorul concurs al D-luĭ Ernest Narice, pianist.

CAFE NAȚIONALĂ. — In fie-care seară concert muzical sub conducerea D-luĭ Rubinstein. Bere de Bragadiru cu paharul și diferite mezelurĭ cu prețurĭ moderate.

Intrarea liberă.

MUZEU BRAUN. — S'a deschis pe Bulevard, în fața Cișmigiuluĭ, lîngă Imprimeria Statuluĭ, cel maĭ mare și renumit **Muzeŭ** Istoric, Mecanic. Automatic al luĭ *Eduard Braun.* Muzeul istoric se compune din peste 200 grupe din cele maĭ interesante, cu totul noĭ, nevăzute pînă acum, petrecute în secolul al XIX-lea.

Noutate sosită de curînd **„La belle Helène"**, frumoasa americană tatuată pe al căruĭ corp sînt peste 500 tatovarĭ expresive foarte interesante.

Nocturna Opressio, o figură de o frumusețe rară ca execuțiune de artă.

Explicația se poate vedea în catalogul muzeuluĭ.

Museul este bine încălzit și iluminat prin 150 becurĭ și se află deschis în toate zilele de la 9 dim. pînă la 11 seara.

FOITA ZIARULUI „ADEVERUL"

41

MORTUL

DIN

TRĂSURĂ

XIX

Verdictul juraților.

Eĭ bine! ministerul public nu aducea nicĭ o probă de unde și de la cine luase cloroformul.

Cit despre mănușa ce ar fi aparținut victimeĭ și care a fost găsită în buzunarul arestatuluĭ, acesta o luase de jos în momentul cînd a întîlnit pe Whyte, beat mort, și lungit lîngă biserica Scoțiană.

Firește nu existaŭ probe, că astfel se petrecuse lucrurile, dar nu eraŭ nicĭ probe că luase mănușa din trăsură.

Invoacă apoĭ toate cele-l'alte circumstanțe în favoarea acuzatuluĭ întemeindu-șĭ întreaga apărare pe un alibi și mărturisirile martorilor carĭ nu lăsaŭ nicĭ o umbră de îndoială în privința acestuĭ alibi.

In fine Calton termină pledoria sa care durase aproape două ore, printr'o perorație patetică, în care ceru juraților să-șĭ întemeieze verdictul numaĭ pe faptele patente ale cestiuneĭ și să declare pe acuzat «nevinovat».

Cînd avocatul se puse jos, un murmur înăbușit de aprobărĭ străbătu sala.

Judecătorul rezumă desbaterile într'un sens cu totul favorabil luĭ Fitzgerald.

Juriul se retrase în sala deliberărilor și imediat se făcu o tăcere mormîntală în sala plină de lume — tăcere supra-naturală — așa cum trebue să fi fost aceea a populațiuneĭ romane setoasă de sînge, cînd vedea pe martiriĭ creștinĭ îngenunchiațĭ pe nisipul areneĭ, iar formele lungĭ și mlădioase ale leilor și panterelor înaintînd către prada lor.

Se însera.

După retragerea juraților Fitzgerald fusese condus într'o cameră alăturată. Totușĭ mulțimea nu slăbea din ochĭ banca acuzaților, care par'că o atrăgea cu o neînvinsă fascinare.

Vorbeaŭ încet, dar puțin cîte puțin conversațiile devenirà niște murmure nedistincte și pe urmă totul căzu într'o tăcere profundă. Fie-care avea acuma ochiĭ ațintițĭ la ușa pe care trebuiaŭ să intre jurațiĭ cu verdictul lor de viață saŭ de moarte.

Acele penduleĭ mergeaŭ încet.

Un sfert de oră, o jumătate de oră, treĭ sferturĭ și apoĭ ora sună cu un sgomot argintiŭ.

Madge cu mîinile împreunate pe piept simțea că o părăsește curagiul.

Va maĭ avea putere să aștepte încă?

— Doamne! oare n'are să se maĭ sfîrșească.

După cîte-va minute ușa se deschise și jurațiĭ intrară în ședință.

Se aduse din noŭ arestatul.

Judecătorul intră și el dar de astă-dată cu bonetul cel negru în buzunar, după cum se așteptaŭ cu toțiĭ,

După formalitățile obicĭnuite primul jurat se ridică.

Toate capetele se întoarseră cu aviditate la dînsul, toate urechile se pregătiaŭ să asculte vorbele ce trebuiaŭ să cadă de pe buzele sale.

Arestatul se înroși puțin, apoĭ se îngălbeni ca un mort aruncînd o privire repede spre biata Madge pe care o zărise în colțul săleĭ.

Atuncĭ primul jurat rosti cu o voce deslușită și răsunătoare: *Nu e vinovat.*

Abia isprăvi și din toate părțile isbucniră aplauze frenetice.

In zadar portărelul curțeĭ striga «Tăcere»; în deșert amenința judecătorul că va aresta pe asistențĭ pentru insulta adusă curțeĭ; vocea luĭ nu se maĭ auzea.

Entuziasmul era la culme, a trebuit 5 minute pînă să se restabilească linșitea.

Atuncĭ judecătorul luîndu-șĭ aerul săŭ rece, citi hotărîrea care ordona punerea în libertate a arestatuluĭ.

Calton cîștigase multe procese, dar nicĭ odată n'auzise pronunțîndu-se un verdict care să-ĭ fi pricinuit atîta satisfacție.

Brian Fitzgerald părăsind, liber, banca acuzaților trecu printre mulțimea de prietenĭ care-l complimentaŭ ducîndu-se într'o cameră unde îl aștepta Madge, — Madge care-ĭ săr̆i de gît suspinînd:

— Adoratul meŭ, adoratul meŭ! Știam bine că Dumnezeŭ nu te va părăsi!

XX

«Argus» își dă părerea

Adoua zi «Argus» publică următorul articol relativ la proces:

«In treĭ lunĭ de zile, am comentat de maĭ multe orĭ, afacerea extra-ordinară care a devenit atîta de celebră sub numele de tragedia din trăsură; și putem spune cu îndrăzneală că e afacerea cea maĭ celebră care s'a judecat de curtea noastră criminală și că verdictul de erĭ al juraților a înfășurat'o într'un mister și maĭ nepătruns».

După ce face istoricul pe larg al întregeĭ afacerĭ și felicită pe avocatul Calton pentru remarcabila sa pledoarie cum și pe Fitzgerald pentru că a scăpat de o acuzațiune infamantă, *Argus* zice că acesta a eșit din banca acuzaților fără nicĭ o pată pe reputațiunea sa și însoțit de respectul și simpatia întregeĭ Australiĭ pentru curagiul și demnitatea cu carĭ s'a condus chiar de la începutul acesteĭ afacerĭ, fără să se lase ca să fie copleșit un singur moment de niște învinuirĭ atît de serioase.

«Dar acuma cînd inocența sa a fost dovedită în mod peremptoriu, cine e omorîtorul luĭ Olivier Whyte?

«Cel ce a săvîrșit această crimă lașă e liber și după cîte știm trăiește în mijlocul nostru.

«Incurajat de impunitate poate să se plimbe fără teamă, pe ulițele noastre și să vorbească cu fie-care dintre noĭ despre asasinatul al căruĭ autor e dînsul. Sigur că urmele i s'aŭ pierdut pentru tot-d'a-una din momentul cînd s'a coborît din trăsura luĭ Rankin în Powlett-street, a găsit negreșit de prisos să plece din Melbourne și se poate să fi asistat și la proces.

«Maĭ mult, articolul acesta ce ne credem datorĭ a scrie, va cădea sub ochiĭ săĭ și el va rîde de silințele zadarnice ce și-aŭ dat pentru descoperirea luĭ. De cît să bage de seamă, justiția nu-ĭ oarbă, e numaĭ legată cîte odată la ochĭ și tocmaĭ atuncĭ cînd se va aștepta maĭ puțin, legătura poate să-ĭ cază de pe ochĭ și va vedea destul de deslușit ca să pună mîna pe el și să-ĭ aplice pedeapsa meritată.

«Date fiind probele carĭ păreaŭ că doboară pe Fitzgerald, poliția nu îndreptase pînă acum cercetările eĭ de cît numaĭ într'o parte; dar fără să se descurajeze, își va schimba de acum bateriile și de astădată cu succes — sperăm noĭ.

«Ca să rămîie nepedepsit un om ca ucigașul luĭ Olivier Whyte, ar fi o primejdie nu numaĭ pentru fie-care cetățean în parte, ci chiar pentru societatea întreagă.

«E decĭ o necesitate imperioasă d'a fi scăpațĭ de dînsul.

«Dar cum?

«A vorbi și a lucra sînt două lucrurĭ deosebite.

(Urmare în *Adevĕrul ilustrat* de mîine)

Proprietar, COSTI MILLE

Tipografia ziaruluĭ «Adevĕrul» Pasagiul Bănceĭ Naționale